

Tarja Meristö
27.5.2008

Kuuma-skenaariot

Yhteenveto

Kuuma on tällä hetkellä kuuden kunnan yhteistyöfoorumi, jonka tavoitteena on huolehtia alueen hyvinvoinnista ja kilpailukyvästä pääkaupunkiseudun ja muiden lähiseutujen katveessa, osana globalisoituvaa maailmaa.

Alueen toimijoista koottu työryhmä on työstänyt tulevaisuuden hyvinvoinnin turvaamiseksi vaihtoehtoisia skenaarioita eli tulevaisuuden käsikirjoituksia, joiden avulla alue kokonaisuutena voi viitoittaa tulevaisuuden kehityssuuntia, mutta jotka palvelevat myös alueen eri toimijoita heidän omissa strategiapohdinnoissaan. Tulevaisuustyöskentely on toteutettu kevään 2008 aikana.

Alue nähdään tulevaisuudessa elinvoimaisena, dynaamisena seutuna, jossa ihmisen on hyvä olla. Alueella on mahdollisuus monimuotoiseen asumiseen ihmisen elämänkaaren ja tarpeiden mukaan. Erityisesti nuoret ikäluokat korostavat kestävän kehityksen näkökulmia ja koulutusmahdollisuuksia. Taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä kehitys ottaa huomioon työpaikkaomavaraisuuteen tähtäävän elinkeinopolitiikan, huolehtii esimerkiksi maahanmuuttajien kotouttamisen ja vajaakuntoisten työllistämisen, mutta rakentaa myös sellaisen yhdyskunnan, jossa liikenteen ympäristöhaitat on minimoitu ja ihmisillä on aidosti valinnan mahdollisuus esimerkiksi autottomaan elämäntapaan.

Nykyinen kuuden kunnan yhteistyöfoorumi nähdään jatkuvasti kehittyvänä prosessina, johon tulee mukaan myös uusia osapuolia esim. Sipoon ja Hyvinkään suunnasta, mutta myös metropolialueelta. Yhteistyö on keskittynyt tarkoituksenmukaisen palvelurakenteen organisoimiseen ja keskinäiseen työnjakoon, mutta jatkossa yhteistyöllä pyritään rakentamaan alueelle myös omaa identiteettiä ja luomaan ulospäin profiilia, joka houkuttelee alueelle uusia toimijoita (asukkaita, yrityksiä, matkailijoita, taiteilijoita jne.).

Tulevaisuuden skenaariot tähtäävät maltilliseen kasvuun, jolloin ihmisen mittainen mittakaava on säilytettävissä eikä ympäristön sietokykyä koetella liikaa. Innostusta yhteisen kehittämisen vauhdittamiseksi ja positiivisen kierteen vahvistamiseksi haetaan kestävän kehityksen ja designin yhdistelmästä. Tällä varmistetaan se, että menettäjien joukko ei ainakaan kasva ja kaikilla asukkailla on mahdollisuus onnelliseen ja ihmisarvoiseen elämään.

Teknologia nähdään mahdollistajana, joka on osa yleistä infrastruktuuria, kuten tietoliikenne- ja muut liikenneyhteydet, mutta myös elinkeinoelämän tuotanto- ja materiaaliprosessit. Teknologia on myös yksi keino kestävän kehityksen tavoitteiden toteuttamisessa energia- ja ympäristöasioissa. Teknologia ei kuitenkaan siirrä vastuuta ihmiseltä pois, vaan asenne ratkaisee. Asenne koskee sekä päättäjiä että tavallisia talliajia.

Skenaariotyö päätyi antamaan suositukset, mitä on tehtävä joka tapauksessa, skenaariosta riippumatta:

1. Poikittaisliikenteen hoitaminen
2. Kansainvälisyyteen panostaminen
3. Elinkeinoelämään panostaminen
4. Asumisen ohjausta tarvitaan
5. Kuntarajojen ylittäminen
6. Kestävän kehityksen edellytyksistä huolehtiminen
7. Ihmisen mittaisten toimien toteuttaminen

Jatkossa on vielä tarkennettava, minkälaisia rakenteita kuntarajat ylittävä yhteistyö edellyttää ja analysoitava kuntaliitosten todelliset seuraukset. Kuuma-yhteistyö on nyt edunvalvontaa, mutta voisiko se jatkossa olla alueen todellinen toimija, täysin päätöksentekovaltuuksin?

Tulevaisuuden valinnat voidaan tehdä riskiä ottaen, riskejä karttaen, aktiivisesti tulevaisuutta rakentaen tai siihen joustavasti varautuen. Kuuma-alueella joustovaraa tarvitaan ainakin osajien saannin turvaamiseksi, ikääntymisen mukanaan tuomien todellisten palvelutarpeiden muutosten varalta sekä luonnollisesti taloudellisen kehityksen heilahtelujen tai ympäristökriisien varalle. Ajallisesti kauimpana olevat skenaariot voivat myös yllättää nopealla toteutumisellaan, minkä takia indikaattoreita pitää niidenkin osalta jatkuvasti seurata.